

Anton Stregar berichtete Folgendes: Ein Steinkreuz befindet sich an der Bezirksstrasse zwischen St. Margarethen und Grosssonntag, und zwar in der Pfarre St. Leonhard, fünf minuten von der Brücke über die Resnitz, wo sich der Fussessteig aus Osluševeci mit der Bezirksstrasse kreuzt. Das Monument ist sonst dem Osojnischem Kreuze sehr ähnlich, nur hat es keinen Sockel."

N.F. MDZK: št.27, 1.1901, str.6: Die Lichsäule am Dome von Marburg sowie.... von dr.J.Pajek.

Slikarija v cerkvi - Brollo.

Sl.Gosp.1896, str. 314, Cerkevne zadeve.

Vizit. poročilo iz l.1545 pravi, da je ta c. filiala ž.c.sv. -etra in dalje Dise Khirche ~~minexkiliakirake~~ ist durch die Türkhen verprennt worden(1532) derwegen Sy diselbe wieder erpauen müessen."

Vizit. poročilo iz l.1703: # med drugim pravi, da iam troje oltarjev/sv. Marga= rete, ki je blagoslovljen in dvoje neblagoslovljenih- sv. Andreja in sv. Aoka. Pokopališče ni, dvoje blagoslovljenih zvonov v zvoniku.

L.1765 je bila c. obokana.

Ign. rožen : Das Bisthum und die Diözese Lavant, 1.del.1.1875
str. 594-595.

Notranjščina preizidana, preslikana. Vel.oltar nov. Str.dva iz sr.18.stol.

Slika Marije pomočnice s plaščem in ljudmi v nošah sr.18.stol.

Posti dobra na juž. oltarju sliki sv. trojica in Andrej, razna mojstra.

Na juž.steni slika sv. Marjete v klasic. okviru iz ca.1800. Karakterističen

klasicističen kolorit, kompozicija podobna Remser-Schmidt. Do bra.

Obdelava ne posebna.

Stele, XXXV, 1925, str. 42'.

Ta cerkev se sicer v vizitacijskem zapisniku Eberleinovem imenuje podružnica Sv. Ožbalda, kar seveda pomeni samo to, da je bil ta vikarijat izločen iz ptujske pražupnije. Cerkev Sv. Marjete zasledimo že l. 1391.: "S. Margareta in Campis", kot vikarijat že v 15. stoletju.

M. Ljubša: Zemljepisni razvoj župnij v pražupnijah Ptuj, Velika Nedelja, in Radgona.

ČZN XX. 1925, str. 2.

GORIŠNICA (Gorischnitz)

Župna cerkev, posvečena sv. Marjeti.

Pravilno orientirana cerkev stoji v ravnini ob južnem robu vasi.

Viri in literatura: Frana kronika (Franc Kranjc 1870).

Karakteristika: Cerkev je velika neoromanska stavba z dvema velikima 3/8 zaključenima kapelama. Gradnja je ometana, opečna. Cerkvena kritina je opečna, zvonikova je pločevinasta iz leta 1946.

Zunanjščina: Je nezanimiva.

Notranjščina: Ima podobo križa, pri čemer je zahodni del ladje s tremi češkimi kapami in pevsko emporo iz leta 1946. Presbiterij in kapeli se za zaključujejo polkrožno. Krase jih neobaročne freske v stilu J. Brolla.

V cerkvi je več župnijskih nagrobnikov s sledečimi napisi:

1. HIC JACET MULTUM REVERENDUS D. ANDREAS LUBE, STYRUS GAMBENSIS: S: THEOLOGIAE EMERITUS: ET PAROCHUS HIC LOCI PER XXXI ANNUM ET UNUM ANNUM, QUI PRO SE ET FAMILIA SUA PER GUERMIUM HEBDOMADAM DUO: PER MENSEM ANTE CUM ANNIVERSARIUM UNUM SACRAM LEGAVIT AETATIS SUAE 63 OBIIT PIE IN DOMINO 14. DEC. 1723.

2. HIC ~~CONDITUS~~ CONDITUS QUIESCIT ADMODUM REVERENDUS DOMINUS JOSEFUS SPANER, QUONDAM CHORI PETTOVIENSIS OCTO ANNIS MAGISTER: TUM PER DECENNIUM PAROCHIAE VECARIALIS AD ST. MARGARITHAM PASTOR INDEFERSUS. ANNOS NATUS 50 PLENUS MERITAS IN DOMINO 12. DEC. 1760 OBIIT.

3. HAEC REQUIES M.R.D. MATHAEI TROST, CARNIOLI RIPACENSIS AETATIS LIV ANNOS -THEOLOGIAE MORALIS: AD S.MARGARETHAM V. ET M! IN CAPPO DRAVI IN TERTIUM ANNUM PAROCHI, QUONIAM E VITA CENDES 10. JULI 1732 EAM ELEGIT.

4. ASPICE VIATOR ET RECORDARE, HIC IN DOMINO QUI SCIT M.R.D. SIMILLOUSCHEK PAROCHIAE HUIUS IN 4. MENSEM PAROCHUS AETATIS 63 ANNUS STURUS LAUFFENSIS, THEOLOGIAE MORALIS ABSOLUTUS, GRATUM SE SPONSSUAE EXIBENS 100 FLR LIBERE DONA VIT ECCL. HUIUS: PRO ANIMA SUA VERO SINGULIS ANNIS 15 SACRA SUCCESSORIBUS IN HAC PAROCHIA, 300 FLO IN CAPITALI PIA MEMORIA COMENDAVIT, QUI PIE IN DOMINO OBIIT DIE 2. MAJI 1745. REQUIESCIT IN PACE.

V kapelina slavoloka sta vzdana dva nagrobnika, ki sta zaradi prislonjenih klopí amo deloma čitljiva. Desni ima napis:

ALSO LIEGT BEGRABEN HERR JOSEPH TOLL EIN BUNT IN DER ARZNEYKUNST ERFAHREN VOL SEINES ALTERS GEGEN 45 JAHREN. ZUE GOTT...

levi pa: HIER RUHET DIE CATHARINA HUESCHIN DER RITL COMB...

Oprava: Glavni oltar je v menzi iz leta 1925, v nastavku pa od arh. Mikowicza iz leta 1885. Glavna slika je delo Janeza Leitla iz Innsbrucka iz l. 1885.

Vsa ostala oprava je bp.

Oprema: Je bp, razen monštrance, ki je srebrna, postbaročna, leta 1821 darovana cerkvi.

Zvonik: Je iz let 1945-1946 ter hrani zvon Strojnih tovarn in livarn v Ljubljani iz leta 1921.

Podstrešje: Rezultati so zajeti v resumeju.

Resume: Kraj je bil verjetno naseljen že v antiki, saj je mimo cerkve vodila cesta na Formin, kjer je bil most preko Plesnice. Po tradiciji je stal na mestu cerkve star rimski tempelj. Cerkev se prvič omenja leta 1391, duhovnik leta 1421., lokal. cerkev pa leta 1445. Spadala je k ptujski pračari, l. 1597 se omenja kot lokalija, pred letom 1782 pa župnija. Stara cerkev je bil v prvi polovici 18. stoletja povečana, leta 1764 pa je bila prizidana kapela Bičanega Jezusa. Sedanja neoromanska cerkev je v sprednjem delu (ležišči) ~~xxxxxxx~~

iz leta 1854 (presbiterij in obe kapeli), v zadnjem delu (ladji) pa je bila do leta 1945 še baročna z leta 1867 za dva sežnja povišanim zvonikom. Aprila 1945 je bila minirana v zahodnem delu, pri čemer je bila poškodovana vsa notranjščina. Obnovljena in na novo zgrajena je bila v letih 1945-1946, pri čemer so zgradili novo ladjo (deloma) z oboki, stolp, ostrešje in Marijin oltar.

Okolica: Župnišče iz leta 1775 je nadstropno, 7 x 2 osno poslopje s pps portalom, z okenskimi mrežami v pritličju, z oboki v pritličju, in ravnimi stropi v nadstropju. V nadstropju je banderna slika Marjete - Bičanega Jezusa, naslikana 26.3.1835 od Franca Naglerja. Ker je župnišče lepo baročno poslopje, je vredno zaščite. Ima parc. št. 64., vložno 2 k.o. Čorišnica. Pokopališče je bp. Tu stoji nagrobnik, vaščanom, padlim v NOB.

Konservatorske opombe: Cerkev je v redu vzdrževana, kar velja tudi za župnišče.

Registerske opombe: Vzdrževalni stroški so kriti iz imetnikovih sredstev. Ostalo: V muretinški kapaži graščini je kapela sv. Ane, ki je bila zgrajena okoli leta 1660 in v kateri je nagrobnik njenega graditelja:

HIER LIEGT BEGRABEN DER HOCHWÜRDIGE WOHLGEBORENE HERR HERR JOHANN JAKOB GRAF VON DHAUN HERR ZU EIXENHEIM UND COLLEBORN, IHRER FÜRSTLICHEN DURCHLAUCHT ERZHERZOG LEOPOLD WILHELM ZU ÖSTERREICH GEHEIMER RATH U. KAMMERER T. O. RITTER, LANDES COMTHUR, ORDENS COMTHUR ZU GROSSSONTAG UND AM LECH BEI GRATZ, WELCHER DEN 23. APRIL 1683 IN GOTT SELIG ENTSCHLAFEN.

Opombe: Oprava je v celoti tirolska, s avoločni oltar pa hrani sliko sv. Boštjana, delo Jakoba Brolla iz leta 1895.

Jože Curk: Zapiski mariborske topografije, 1962(?).